

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ VINET VALMER

Η ΑΠΙΣΤΙΑ ΤΗΣ ΝΕΚΡΗΣ

ΠΑΡΧΟΥΝ στον κόσμο μερικοί άνδρες που τον ελπίστησαν μέσα στην άγνοια τους, γιατί δεν φαντάζονται, δεν ξέρουν πώς υπάρχει κάποιο κακό στη ζωή τους. Ναί! Ναί! Δέν το ξέρουν, κι' ούτε θέλουν, ούτε προσπαθούν να το μάθουν. Τυλιγμένοι μέσα στο φάρο σκοτάδι της άγνοιας τους και με τη βοήθεια της άγνης φαντασίας τους, με την οποία εινε προικισμένοι, περνούν τη ζωή τους ήσυχοι, ευτυχιστοι, σε μιá απόλυτη, μιá υπέρφοχη μακαριότητα και ήσυχια.

Τέτοιους ήταν και ο Ίακωβος Λορέξ, ο πρώτος ταμίας στην εταιρεία «Μαλάν-Τρώμπ και Σία» που χωρίς να το θέλω κι' εγώ τον έβλεπα σιγά-σιγά να γίνεται θέμα μου, να ξεγελιέται, να προδίδεται κάθε στιγμή άπ' το

καρμί... Θεέ μου! Τι μαρτέριο ήταν αυτό που θά περνούσα! Πώς θά κλυόσανα τόσες ώρες κοντά στο νεκρό εκείνο κορμί που είχα λατρεύει τόσο παράφορα στη ζωή μου και—τό πού φρικτό ακόμα— κοντά στον άντρα της, στο φίλο μου, στο θύμα μου;

«Εδέχτηκα όσotόσο γιατί δέν μπορούσα να ξεφύγω.
«Όταν σκοτεινιάσει καλά και έβρυναν άπ' το σπίτι οι λίγοι φίλοι που είχαν έρθει να συλλυπηθούν, ο Ζάκ κι' εγώ έμεινάμε μόνου με τη νεκρή.

Στην άρχή ο φίλος μου άρχισε να μου εξιστορή τις τελευταίες στιγμές της Παυλίνας.

—Πριν να ξεψυχήση, μου ειπε, έπι μιá ολόκληρη ώρα, δλο πεταγότανε άπ' το κρεβάτι της, σάν κάτι να την πίεζε στο στήθος της. Έμένα τον άντρα της όταν έπήγαινα κοντά της μ' έδιωχνε. Φαινότανε πώς κάποιον άλλον ζητούσε, μά δέν τον δινόμαζε...

Έγώ άκουγα το φίλο μου με χαμηλωμένα μάτια, χωρίς να μπορώ να σηκώσω τα βλέμματα μου. «Η Παυλίνα θά ζητούσε έμένα... Ναί... ναί... έμένα!» σκεπτόμουνα διαρκώς κι' έτρεμα και φρικισόσα.

«Υστερα από λίγο ο φίλος μου σηκώθηκε κι' έπήγε σ' ένα μικρό γραφείο που ήταν στη γάμαρα της νεκρής, κοντά στο παράθυρο. Έσκυψε εκεί και κάτι φαινότανε ότι ζητούσε σ' ένα συτράκι.

—Τι κάνεις εκεί; τον ρώτησα άπότομα.

«Ο Ζάκ δέν μού άποκρίθηκε μιλά. Σαφηνικά ένοιωσα το σώμα μου να παραλίην... Ένα συναισθημα παράξενου φόβου με κατέλαβε ολόκληρο... «Μήπως γυρνεί τα γράμματα μου» ειπα μέσα μου. Κι' άμέσως συλλογίστηκα ότι εκείνη την έποχή είχα τή μανία να γράφω σχεδόν κάθε μέρα στην Παυλίνα. Άραγε θά είχε λάβει τον καιρό να καταστρώσει την άλληλογραφία μας; Η θά βρισκότουσαν εκεί κάπου τή γράμματα μου;

άτιμο φέροσίμο μου.

«Η τύψεις μου—τ' όμολογώ—μεγάλωσαν και μ' έπνιγαν κάθε μέρα και περισσότερο. «Όλο έλεγα και ξανάλεγα στον έναυτο μου: «Έγώ, να προδίδω έτσι το φίλο μου τον Ζάκ, τον άχώριστο σύντροφο της ζωής μου. Νό διατηρώ τόσα χρόνια έρωτικές σχέσεις, με τη Παυλίνα Λορέξ, τη γυναίκα του, μπροστά στα μάτια του, στο σπίτι του, στη ζωή του! Τι έγκλημα! Τι έγκλημα!»

«Άλλά τι σημαίνει άν έλεγα μέσα μου αυτές τις λέξεις; Τι κι' αν βασανίζόμουνα, κι' αν επέφερα; Θεέ μου! Άλλοίμονο! Δέν μπορούσα πειά ν' αλλάξω διαγωγή άπέναντι του και να ξαναγίνω, ο πιστός, ο πωλός του φίλου.

Αιχμάλωτος άπό τα θέληττρα της Παυλίνας, ένοιωθα μαζί με τις τύψεις που έφηναν κάθε στιγμή την ψυχή μου, και το φοβερό εκείνο έρωτικό πάθος γιά τη γυναίκα του, που κάθε ήμερα και μεγάλων», και φούντωνε και άλυσοδενε όλη μου τη σκέψη, όλη μου την καρδιά... Την συναντούσα σ' ένα κήπο, πλάι σε μιá στέρνα. Τι γλυκές στιγμές!...

Και ο καιρός περνούσε και ο Ίακωβος Λορέξ, ο φίλος μου, προδινότανε κάθε στιγμή άπό μένα και είχε γίνει πιά το θύμα μου, έτσι άναγκασιτάκι, έπιτασιτάκι, μοιραία!

Μά ήλθε επί τέλους ή έποχή που όλα θά έτελειώναν, έτσι όπως και τελειώσαν...

Η Παυλίνα Λορέξ έπεσε βαρεια άρρωστη. Είχε ένα δυνατό πυρετό στην άρχή. Κι' άρχισε ύστερα να βήχει, να χλωμαίνει και ν' αδυνατίζη, όλοένα και περισσότερο άπό τη φοβερή, την ύπουλη άρρώστεια που πλήγωσε τόσο ξαφνικά τα νεύατα της.

Είπαν να πάρουν τους καλύτερους γιατρούς και τους πήραν. Τίποτα όμως δέν μπορούσε να γίνει... Μά ο δύστυχισμένος ο Ίακωβος έλιπιζε ως την τελευταία στιγμή και δέν έχαζε το θάρος του.

—Η Παυλίνα έχει γερή καρδιά, μου έλεγε. Έλλίξω πώς ο όργανισμός της θ' άνθξει.

Μά μόνο ή έλπίδες του έμειναν. Η άρρώστεια της ήταν άπότομη και μέσα σε λίγες έβδομάδες το χαριτωμένο εκείνο ξανθό πλάσμα, που είχε γεννηθί γιά να χαριζή τη χαρά στις καρδιές εκείνων που την άγαπούσαν, μάς έδειξε ότι πριν να μη καλά—καλά ο χειμώνας, θά έβρυνε μακρυνά, πολύ μακρυνά και θά χανότανε γιά πάντα άπό κοντά μας...

Ναί. Η Παυλίνα ξεψύχωσε ένα βράδυ του Νοεμβρίου! Ο άντρας της, ο Λορέξ, έφραξε την ίδια στιγμή να με συναντήση... Η μοναξιά τον τρώμαζε... Φορότανε μνή τρολλαθθί χωρίς τη συντροφία μου. Δέν μπορούσε ακόμα να το πιστέψη, να παραδεχθί πώς ή μοιρα ήταν τόσο έχθρική γι' αυτόν...

Και όλο έκλαιγε και δερνότανε και φώναζε:
—Ελνε άδικο, άδικο! Δέν έφραξε να με δοκιμάση έτσι ή μοιρα μου!...

Κι' εγώ; Τι μπορούσα να του κάνω εγώ; Έπνιγα κάθε στιγμή όλη την οδύνη μου, όλο το απαγομθ της ψυχής μου... «Παυλίνα, Παυλίνα» ψιθύριζα διαρκώς μέσα μου και όλο προσπαθούσα να συγκρατηθί γιά να μη φανερώσω τίποτα στο φίλο μου.

Σε λίγο όταν έντυσαν τη νεκρή και την πέσαναν στη σάλα, ο Ζάκ μ' έπήσε ιδιαιτερικά και μου ειπε:
—Κόττασε μη φύγης το βράδυ... Θ' άγυλινησούμε μαζί όλη τη νύχτα... Το θέλω, το άπαιτώ αυτό άπό έσένα...

Τό μυαλό μου σκοτίσθηκε και ένοιωσα ένα ρίγος σ' όλο μου το

Τη συναντούσα σ' έναν κήπο, πλάι σε μιá στέρνα...

άραγε, ο Ζάκ, πριν κάψη αυτό το φάκελλο, δέν θά έφραχνε ταχα καμιά μιατί στις έπιστολές που περιείχε;

Η στιγμή που πέρασα, έτσι μόνος, παραμονεύοντας το γυρισμό του φίλου μου, ήταν ή τραγικότερη της ζωής μου.

Όταν τον είδα μάλιστα να μπαίνει μέσα στο δωμάτιο που βρισκόμουνα, πλάι στη νεκρή, ήνοιωσα όλο μου το κορμί παγωμένο και παράλυτο. Δέν τολμούσα να κυττάω το φίλο μου, ο όποιος είχε το δικαίωμα να με σκοτώση αυτή τη στιγμή, σάν ένα βλαβερό ζώο!

Έπέρασε μπροστά άπ' το κάθισμά μου και κάθισε σε μιá πολυθρόνα άπέναντι άπ' τη νεκρή γυναίκα του. Δέν μου έδειξε τίποτα, ούτε υού μίλησε, όπως περιμένα.

Τότε εγώ μοιραμούσινα δειλά και συννεταλμένα:

—Ξέρεις Ζάκ; Κριμώω λιγάκι και αν μου το επιτρέπτης θά πάω μέσα στο τζάκι να πυρωθώ μού στιγμή. Έλεγα, ότι θά με κρατούσε, θά μού μιλούσε, θά υού άνοιγε κουβέντα. Μά τίποτα πάλι. Άδούριτα και μηχανικά, μού άπήνησε:

—Και δέν πηγαίνεις;

Με δύο μεγάλα βήματα βρέθηνκα στη τραπεζαρία. Μόλις μπήκα και πλησίασα στο τζάκι, το φάκελλο είχε κάηκετά κι' άπό μέσα έβγαινε μισομαυρισμένο ένα πακέτο έπιστολών. Έσκυψα με άγωνία.

Έτρεμα. Με το χέρι μου πύγχε να καθί άπ' τη φωτιά, σκαλιζοντας διέκρινα ότι δέν ήταν το γράφιμό μου. Μέσα στη λάμψη της φωτιάς μάλιστα μπόρεσα και διάβασα μερικές γραμμές πριν τις καταβροχθίσθ ή φλόγα. Ήσαν άσφαλάς, έρωτικά γράμματα που ένας άλλος άντρας, είχε στείλει στην Παυλίνα. Άκούδες; Καταλαβαίνετε; Ένας άλλος, όχι εγώ. Και αυτόν των άλλων άντρα ή Παυλίνα τον άγαπούσε πε-

—Μά τι κάνεις επί τέλους εκεί;

Ξαναείπα με φρίκη στο φίλο μου.
«Ο Ζάκ αυτή τη φορά σηκώθηκε κι' έστράφη προς το μέρος μου. Κριτούσε ένα μεγάλο φάκελλο και πλησιάζοντας, υού τόν έδειξε. «Ήταν καλά σφραγισμένος και έπάνω ή Παυλίνα είχε γράψει με μεγάλα γράμματα: «Ν ά κ α ο υ ν ά μ ε σ ω ς τ ή ν η μ έ ρ α π ο υ θ ά π ε θ ά ν ω»

«Ο Ζάκ μου έξηγήσε ότι ή γυναίκα του, λίγο πριν πεθάνει, του τό είχε ζητήσει αυτό και προφορικά. Κι' εκείνος της άφωτισηκε, ότι θά έκαίγε άμέσως το φάκελλο, ο όποιος, όπως τον είχε βεβαιώσει ή νεκρή, έκλεινε τα μυστικά μις στενής της φίλης.

—Μείνε ζου έδώ, μου ειπε σε λιγάκι. Έγώ πάω να κάψω το φάκελλο αυτό στην τραπεζαρία, στο τζάκι.

Κι' έβγήκε άπ' το δωμάτιο της νεκρής περπατώντας στην άκρη των ποδιών του.

Δέν είχα καμιά άμφιβολία ότι αυτά ήταν τα γράμματα μου. Άλλά

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

Η Ξεομολόγησις

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου και τέλος)

Τότε, Ξεφρα, τὸ χέρι τοῦ "Ἐκτορος μ' ἔπιασε ἀπὸ τὸ μπράτσο καί, μὲ φωνὴ τοιαυτήν, κυττάζοντάς με στὸ βάθος τῶν ματιῶν, μοῦ εἶπε:

— Φρέντ, θὰ χωρισοῦμε... δὲν θὰ ξαναἰδωθοῦμε ποτὲ ἴσως. Ξέρεις τὴ μέρα ποὺ σὰς βόηξα μέσα στὸ μικρὸ σαλόνι, τοὺς δύο σὰς ἐξόνα καὶ τὴν πεθαμένην...σὺ εἶπες δὲν ἤθελα νὰ σὲ ρωτήσω ἂν ἦσουν ἑραστὴς τῆς, γιατί τὸ εἶδισα αὐτὸ ἀνόητο καὶ σκληρὸ.

Τὸν διέκοψα μὲ μιὰ φωνή, μὲ μιὰ φωνὴ πληγωμένου:

— "Ἐκτωρ!

Μάντενα τί ἤθελε νὰ πῆ.

Σκεφτόμουν τὴ σκέψι τοῦ.

Θὰ ἤθελα νὰ τοῦ κλείσω τὸ στόμα διὰ τῆς βίας...ἢ νὰ φύγω γιὰ νὰ μὴ ἀκούσω.

— Λοιπὸν, ἐξακολούθησε λαχανιασμένος, μῆνες τώρα, αὐτὴ ἡ ἐρώτησις ποὺ δὲν σοῦ ἔβανα τότε, βρισκεται ἐδῶ, στὸ λαϊκὸ μου... Δὲν μπορῶ νὰ τὸ ὑποθέρω πειά. Εἶνε τρελλό, εἶνε σκληρὸ αὐτὸ ποὺ κάνω. Ἄδιαφορο... Μπροστά σ' αὐτὸν τὸν τάρο, ἀπάντησέ μου. Ὅχι...ὅχι μου εἶναι δὲν ἦσαν ἑραστὴς τῆς.

Ποια ψυχικὴ δύναμις μίλησε τὴ στιγμὴ ἐκείνη μὲ τὰ χεῖλη μου, χωρὶς ἐγὼ οὐτε νὰ τὸ σκεφθῶ, οὐτε νὰ τὸ θελήσω νὰ μιλήσω ἐτούς... Δὲν ξέρω... ἂ κ ο υ σα μόνου τῆ φωνῆ μου ν' ἀπαντήσῃ:

— "Ὀχι, σὰς τὸ δοκίμομαι.

Τὴν ἴδια στιγμὴ, κλονίσθηκα...

Συγχρόνως ὁ "Ἐκτωρ ἀπομακρύνθηκε, χειρωνακτικὰ σάν τρελλός και λέγοντας:

— Εὐχαριστῶ! Εὐχαριστῶ!

Ὁ Φράνσις ὄρμησε, ἔτοιμος νὰ μὲ δεχτῆ στὴν ἀγκαλιά του.

— "Ἐ, λοιπὸν, τί συμβαίνει; μὲ ρώτησε:

— Ἐγὼ γαντζώθηκα ἀπὸ τοὺς ὄμους τοῦ καὶ τοῦ ἀπάντησα:

— Πάρε με! Πάρε με!

Ὁ Φράνσις ὄρμησε κρατώντας με ἀπὸ τὸ μπράτσο γιὰ νὰ μὴ πέσω κάτω, μὲ ἔπηρε ἀπ' τὸ νεκροταφεῖο καὶ μὲ ὄδηγησε στὸ ἀμάξι, τὸ ὁποῖο ἐξεκίνησε ἀμέσως.

Μόλις κἀθησα κι' ἐνοιῶσα τὴ συναισθητὴ τῆς ταχύτητος, παγωμένω ἰδρώτας μοῦ μούσκεψε ὅλο μου τὸ κορμί...

"Ἐτετα ἔπαγα πειὰ νὰ αἰσθάνομαι...

Εἶχα λιποθυμήσει...

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

"Ὅταν συνήλθα, εἶδα τὸν Φράνσις καθισμένο πλάι στὸ κρεβάτι

οἰσώτερο ἀπὸ μένα, ἀφρο ἐβόλαγε ἀκόμα τὰ γράμματά του.

Δὲν μποροῦσα νὰ μάθω τὸ νόμισμά του. Πῆγα νὰ κάψω ἄλλη μιὰ φ ο ρ ῶ νὰ τὰ δαχτυλά μου, προσπαθώντας νὰ βγάλω μὲς ἀπ' τὴ φωτιά τὸ σπῆδ αὐτὸ τῆς καρβουνιασμένης σιγάτης. Τίποτα! Τίποτα!

"Ἐφράνσις. Μὲ μῖσος καὶ ἀγάπησις λίσσα ἐπνίξα μέσα μου μερικὲς λέξεις ποὺ μοῦ ἤρθαν στὸ στόμα γιὰ τὴ νεκρή. "Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἔπασα. Ἐπασα φοβερὰ. Καὶ νὰ εἶμαι υποχρεωμένος νὰ ξαναγυρίσω σὲ λίγο μέσα σ' ἐκείνη τὴν κάμαρα, κοντὰ τῆς, στὸ φέρετρό τῆς!

Προσπάθησα νὰ συγκατηθῶ ὄρθιος στὰ πόδια μου καὶ ἔαυρα τὰ βηματὰ μου ἕως ἐκεῖ.

Μπαίνοντας ἀντίκρισα τὸ φίλο μου ποὺ εἶχε πέσει γονατιστὸς στὰ πόδια τοῦ κρεβατιοῦ καὶ κυττοῦσε τὸ πρόσωπο τῆς νεκρῆς.

"Ὅταν μὲ εἶδε ἔστρεψε τὸ βλέμμα του καὶ μοῦ εἶπε:

— Κίτταξέ την! Πόσο εἶνε ὀραία, ἀόμοια καὶ ἔτσι ποὺ εἶνε νεκρή!

Δὲν τοῦ ἀπάντησα μὲ λόγια. Τοῦ ἔβλεψα μόνον καταφατικὰ, σάν νὰ ἐνέκριναι τὴς κρίσεις του γιὰ τὴν ὀμορφιὰ τῆς Πουλίας. Ἐπειτα ἔπειτα ἐξαντλημένος σὲ μιὰ πολυθρόνα, τὴν στιγμὴ ποὺ ὁ Ζὰκ εἶχε σηκωθῆ καὶ πέρνοντας τὸ χέρι τῆς νεκρῆς, τὸ φίλοσε καὶ ψιφιδίσει:

— "Ἦσουν ὀραία! "Ἦσουν γιὰ μένα πάντα πιστὴ!

"Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἐφοβήθησα καὶ θέλησα νὰ φύγω... Συγκατηθῆ... κα ὁμοῦ. Δὲν ἤθελα ν' ἀφήσω τὸ φίλο μου μονάχο πλάι στὴ νεκρή...

μου. Μοῦ εἶπε ὅτι ἐρηγούμεν ὀπὸ τὸν πυρετὸ τρεῖς ὀλόκληρες ἡμέρες κι' ὅτι στὸ παραλήρημά μου, ἡ πιὸ ἀκατανόητες κουβέντες ἐβγαίναν ἀπὸ τὰ χεῖλη μου. Μπρόδευα τὸ ὄνομα τῆς Μαρίας - Τερέζας καὶ τῆς Βαλεντίνης στὶς ἐκρήξεις τῆς ἀτελειότητος μου καὶ στὶς κατάρες ἐναντίον τοῦ ἰδίου τοῦ ἐαυτοῦ μου.

Μεσὰ τὸ πέρασμα ὁμοῦ αὐτῆς τῆς κρίσεως, ἦμιον πειὰ ἐντελῶς γαλήνιος. Θυμίζομουν τὰ πάντα, μὰ ἐνοιῶθα τὴν καρδιά μου ξεραμένη κι' ἐρημη. Ἐβλεπε κανεὶς ὅτι τὰ λίγα λόγια τὰ σύντομα καὶ τρομαρὰ ποὺ εἶχα ἀλλάξει μὲ τὸν "Ἐκτορα στὸ κοιμητήριον, ἄναψαν στὴν καρδιά μου μιὰ πυρκαϊά, στὴν ὁποία ὅλη μου ἡ εὐαισθησία εἶχε χεθῆ μὲ μιάς.

Αἰσθανόμεν τὰ νεφρά μου τοιαυτὰ, μιὰ πλήρη ἀνικανότητα γιὰ τὸν ἔρωτα. Ἀκόμα κι' ἡ σκέψι τοῦ μόνο μοῦ προκαλοῦσε ὄρθο, ἔνα ὄρθο ἀναρροφόντος μπροστὰ στὶς συνέπειες ποὺ μπορεῖ νὰ εἶναι μιὰ ὑποτροπὴ τῆς ἀρρώστιας τοῦ.

Σιγὰ σιγὰ ὄπισθο πρόσεξα ὅτι ἡ ἀμνησίσις μου δὲν ἦσαν ἐπιβλύνουσ, γιατί κάθε φορὰ ποὺ τὶς ἀνακαλοῦσα, δὲν δοκίμαζα πειὰ αὐτὸ τὸν ἔσωτερο κλονισμὸ ποὺ ἔνα ὄνομα, ἔνα πρόσωπο, μιὰ μωροδιά μου προκαλοῦσαν ἄλλοτε.

Ξαναθυμίζομουν σὲ ὅλους τῆς τοῦς σταθμοῦς τῆ ζωῆ μου τοῦ τελευταίου καιροῦ.

Δὲν εἶχα παρὰ νὰ κλείσωτὰ βλέφαρά μου γιὰ νὰ ξαναἰδῶ τὴ Βαλεντίνη, τὴ μακροχρονίη μου φίλη,

τὰ μάτια τῆς, τὰ χλομά καὶ γαλάξια, τὴ χουστὴ τέρφα τῶν μαλλίων τῆς, τὰ λεπτὰ τῆς χεῖλη καὶ τὸ ὑπέροχο φίλντις τῶν δοντιῶν τῆς.

Μιὰ βαθειὰ στοργὴ ἐξεπνιόταν τότε μὲς ἀπ' τὴν καρδιά μου γι' αὐτή, μιὰ ἀπέραντη λατρεία ὁμοῦ γιὰ μιὰ ψυχὴ τοῦ παραδεισοῦ.

Μὰ συγχρόνως οκετόμουν.

— "Ὅλα τελειώσαν, τελειώσαν γιὰ ὅλη τὴ ζωῆ... Ποτὲ δὲν θὰ ξαναχάσω αὐτὸ ποὺ ἔβανα.

Κι' ἔβλεπα τότε μὲ τὴ φαντασία μου τὸ θάνατο τῆς Μαρίας Τερέζας, μὲ τρόμο, νοιώθοντας στὰ χεῖλη μου μιὰ στυγρὴ πίερα, σάν νὰ τραῦγα τὴ στάχτη τῶν καρπῶν τῶν Σοδόμων.

Ἡ πρώτη μέρα τῆς ἀναρρώσεώς μου τελειώσε μ' αὐτὲς τὶς σκέψεις, τὶς ὁποῖες δὲν ἐμπιστεύθηκα καθόλου στὸ Φράνσις Ὁ Κέντ.

Σετυλιγόντοσαν μέσα μου ἐνὼ μιλούσαμε γιὰ διάφορα γεγονότα ἀδιάφορα, σάν νὰ εἶχαμε κλείσει μουσικά μεταξὺ μας, μιὰ ἀνακοχῆ.

Μὰ τὸ βράδυ, τὴν ὄρα τοῦ ὕπνου, ὅταν ξαναγυρίσαμε στὸ σπίτι

μου ἔπειτ' ἀπὸ ἔνα περίοπο ποὺ τελειώσε στὴ σιωπὴ τοῦ εἶπα:

— Φράνσις, ἂν τὸ δέξομαι ἀκόμα, θὰ φύγω μαζί σου, ὁποῖτε θελήσης.

"Ἐκείνος μὲ κυττάσε σιωπηλῶς κι' ἔπειτα μοῦ ἀπάντησε:

— Βλέπω πὸς εἶσαι γαλήνιος σήμερα... Μὰ αὐριο;.. Ἀρημονάς πὸς ὑπάχει στὸν πύργο τοῦ Σαγιάρ μιὰ γυναίκα ποὺ σ' ἀγαπᾷ καὶ σὲ περιμένει;..

Ἐγὼ κούνησα τὸ κεφάλι μου καὶ τοῦ εἶπα:

— Δὲν θὰ ἐαναγυρίσω πειὰ γιὰ πολὺ καιρὸ, στὸ Πλουί. Ἄν ἀρνηθῆς νὰ μὲ πάρης μαζί σου, θὰ φύγω μόνος μου ἀπὸ τὴ Γαλλία. Θὰ φύγω... Θὰ πάω μακριά... Γιὰ πολὺ καιρὸ...

"Ἐστὸ ἀπάντησε ὁ Φράνσις.

Συγχρόνως ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του δύο ἐπιστολὰς καὶ μοῦ τῆς ἔδωσε:

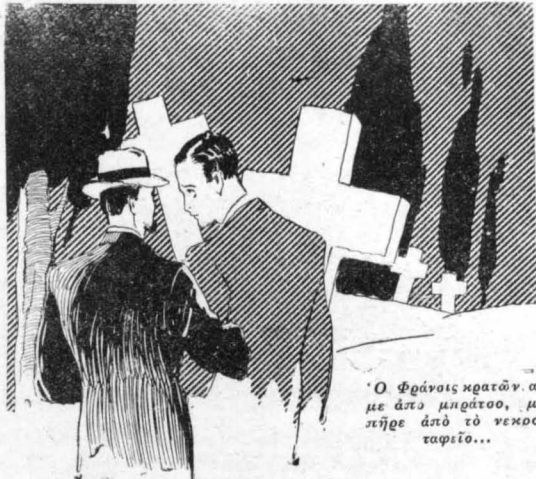
— Διάβασε αὐτὰς πρώτα. Ἐτοῖ θὰ καταλάβης μὲ πόση ἀνησυχία περιμένα τὴν πλήρη σου θεραπεία.

Πῆρα τὶς δύο ἐπιστολὰς καὶ ἐσχίσσα τοὺς φακέλλους...

"Ἦσαν κι' ἡ δύο ἀπὸ τὴν Βαλεντίνη; Ἡ μιὰ εἶχε φτάσει τὸ πρωτὶ τῆς κηδείας κι' ἡ ἄλλη τὴ μεθελομένη.

"Ἦσαν κ' ἡ δύο πλημμυρισμένες ἀπὸ ἄγωνα κι' ἀπὸ στοργικὰς ἐπιτιμήσεις γιὰ τὴν ἀδικαιολόγητη σιωπὴ μου...

Καθὸς τὶς διάβαζα, νόμισα πὸς ἀκούγα μιὰ μακροχρονίη μουσική, ποὺ τὴν εἶχα ἀκούσει καὶ ἄλλοτε καὶ ποὺ τὴν εἶχα πειὰ ἐξαίθεσι, σκεδὸν

"Ὁ Φράνσις κρατῶν ἄς με ἀπὸ μπράτσο, μὲ πῆρε ἀπὸ τὸ νεκροταφεῖο...